

**Громадська організація
«Київський економічний науковий центр»**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«РЕГУЛЮВАННЯ, ЗНАЧЕННЯ
ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ МІЖНАРОДНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА»**

13 червня 2020 року

Київ
2020

УДК 339.92(063)
Р32

Регулювання, значення та ефективність міжнародного економічного співробітництва: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 13 червня 2020 р.). – К.: ГО «Київський економічний науковий центр», 2020. – 100 с.

УДК 339.92(063)
Р32

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Іванов С. В., Антонюк В. П., Ляшенко В. І.
УЧАСТЬ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ДОСЛІДНИЦЬКОМУ ПРОСТОРИ 5

Мельничук О. П.
АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ UNSTAD
ЩОДО ОЦІНКИ ТВОРЧИХ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ 12

СЕКЦІЯ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Бабина О. М.
АНАЛІЗ ФАКТИЧНИХ ТА ПОТЕНЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ
ВИРОБНИЦТВА ЕНЕРГІЇ З АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ В УКРАЇНІ 16

Бабій В. М., Бабій Л. С.
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДНОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ
КРАЇНИ В КРИЗОВИЙ ПЕРІОД 21

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Томко К. В.
НАПРЯМИ МОНЕТИЗАЦІЇ ЦИФРОВОГО КОНТЕНТУ 27

Шевченко І. Б.
ЯК ПІДВИЩИТИ ЕФЕКТИВНІСТЬ ТВОРЧОГО ПРОЦЕСУ
НА ПІДПРИЄМСТВАХ МЕДІАГАЛУЗІ 32

Стамбул М. А.
НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МАРКЕТИНГОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НА РИНКУ КЕРАМІКИ 37

СЕКЦІЯ 4. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Li Wei
RESEARCH ON HIGHER AGRICULTURAL
AND FORESTRY UNIVERSITIES AND TEACHERS IN CHINA 41

Патинська-Попета М. М.
СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНЕ УПРАВЛІННЯ
СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ОТГ: ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ 45

СЕКЦІЯ 5. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Вінокуров Я. О.
ЧИННИКИ ЛІКВІДНОСТІ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ 51

Горин В. П. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ОСОБИСТИХ ДОХОДІВ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ	56
Деркач Ю. Б., Червона Ю. М. ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ В УКРАЇНІ	61
Корнилюк Р. В., Корнилюк А. В. МАКРОПРУДЕНЦІЙНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМНОГО РИЗИКУ КРЕДИТНОГО ХАРАКТЕРУ	65
Крижанович Н. П. РОЛЬ ФІСКАЛЬНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ У ПОТЕНЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	70
СЕКЦІЯ 6. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ	
Духновська Л. М., Поліщук В. О. ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПІДЗВІТНИМИ ОСОБАМИ.....	74
Коба О. В. РОЗВИТОК МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ ЇХ ВИРШЕННЯ	79
Кожушко О. В. ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	84
Коцербуба Н. В. ОЦІНКА ПРИБУТКУ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	89
Щербина О. С., Мовчан М. Р. ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ.....	92

СЕКЦІЯ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Бабина О. М.

асистент кафедри аграрного менеджменту
Вінницький національний аграрний університет
м. Вінниця, Україна

АНАЛІЗ ФАКТИЧНИХ ТА ПОТЕНЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ВИРОБНИЦТВА ЕНЕРГІЇ З АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ В УКРАЇНІ

Виходячи з визначеного на 2018 рік Держенергоефективності [1] технічно-досяжного потенціалу вироблення енергоносіїв з альтернативних джерел енергії (табл. 1) здійснимо порівняння фактичного та потенційно можливого виробництва енергії з АДЕ.

В рейтингу напрямів освоєння АДЕ за технічно-досяжним потенціалом перше місце належить біоенергетиці (31,0 млн. т.у.п.), що обумовлено значним потенціалом біомаси, доступної для виробництва енергії. Вироблених біопалив у 2018 році було достатньо для енергопостачання 5 областей України. Водночас, темпи розвитку біоенергетики в Україні досі істотно відстають від європейських. Наразі частка біомаси у валовому кінцевому енергоспоживанні становить 1,78%. Щорічно в Україні для виробництва енергії використовується близько 2 млн. т у.п./рік біомаси різних видів, тобто лише 6,45% від технічно досяжного потенціалу.

На деревину припадає найвищий відсоток використання економічно доцільного потенціалу – 80%, тоді як для інших видів біомаси (за винятком лушпиння соняшника) цей показник на порядок нижче.

Технічно-досяжний потенціал альтернативних джерел енергії

№ з/п	Напрями освоєння АДЕ	Річний потенціал		
		млн. т у. п.	у % до заг. обсягу заміщення	Рейтинг
1.	Вітроенергетика	28,0	28,57	2
2.	Сонячна енергетика, в тому числі	6,0	6,12	5
2.1.	- електрична	2,0	2,04	
2.2.	- теплова	4,0	4,08	
3.	Мала гідроенергетика	3,0	3,06	6
4.	Біоенергетика, в тому числі:	31,0	31,63	1
4.1.	- електрична	10,3	10,51	
4.2.	- теплова	20,7	21,12	
5.	Геотермальна теплова енергетика	12,0	12,24	4
6.	Енергія довкілля (теплові насоси)	18,0	18,37	3
Загальний обсяг заміщення традиційних ПЕР		98,0	100,00	-

Джерело: складено та розраховано автором за [1]

Найменш активно (на рівні 1%) реалізується енергетичний потенціал соломи зернових культур та ріпаку, хоча в Україні щорічно збирається понад 50 млн. т зернових культур, а за оцінками експертів [2], на кожен тону зерна можна отримати 1,5-2,0 т соломи або рослинних залишків. Використання технічно-досяжного енергетичного потенціалу твердої біомаси в Україні, за експертною оцінкою, дає змогу щорічно заощаджувати близько 22 млрд. м. куб. природного газу. Якщо використати близько третини відходів сільського господарства як енергетичний ресурс, то можна замінити в еквіваленті до 9 млрд м³ газу у рік, що складає третину газових потреб України. Найбільший потенціал твердої біомаси зосереджений у Полтавській, Дніпропетровській, Вінницькій та Кіровоградській областях (понад 1,0 млн. т н.е./рік). Доцільним є вирощування енергокультур на близько 4 млн га малородючих земель, що дозволить замінити в еквіваленті до 20 млрд м³ газу на рік [2]. На 14 підприємствах олійної

промисловості спалюється понад 500 тис. т лушпиння соняшнику і 120 тис. т його гранулюється.

Щорічно заготовляється 16-17 млн. м ділової деревини, відходи переробки деревини складають до 10 млн. м. куб, з них близько 70% у вигляді тирси, трісок, пелет і брикетів використовується як біопаливо.

Річний технічно-досяжний енергетичний потенціал рідкого біопалива в Україні є еквівалентним 1 млн. т н.е. Його використання дає змогу щорічно заощаджувати близько 1,2 млрд. м. куб. природного газу. Найбільший потенціал рідкого біопалива зосереджений у Вінницькій та Полтавській областях, де він становить понад 90 тис. т н.е./рік. Виробництво біоетанолу здійснюється переважно на реконструйованих спиртових заводах. Протягом останніх років виробництво паливного біоетанолу налагоджено на чотирьох спиртових заводах, до 2022 року цю цифру планується збільшити втричі.

Річний потенціал біогазу в Україні, за різними оцінками, становить 3,2-7 млрд. м. куб, що в свою чергу складає до 25% річного споживання газу. Найбільший потенціал зосереджений у Дніпропетровській, Донецькій та Київській областях і становить понад 150 тис. т н.е./рік. Потенційною технологією виробництва біогазу є метанове зброджування тваринницької біомаси, що на 60-70% складається з метану. Іншими джерелами біогазу є звалища сміття на полігонах твердих побутових відходів, стічні води, утилізація яких забезпечує вирішення важливих екологічних, енергетичних і соціальних проблем міст, особливо мегаполісів. Біогаз є багатокомпонентним газом, склад його може змінюватися залежно від морфологічного складу відходів, що потрапляють на звалища, та умов їх захоронення. Проте, основними компонентами біогазу є метан (40–60 %) і вуглекислий газ (30–45 %). Станом на кінець 2019 р. налічується 46 установок з виробництва загальною потужністю 72 МВт (проти 7 установок у 2014 році) [3].

Друге місце в рейтингу належить вітроенергетиці – 28,57 млн. т у. п. або 28,57 % в загальному обсязі заміщення.

Встановлена потужність вітроелектростанцій в Україні становила 514 МВт (лише 0,93% від загального обсягу генеруючих потужностей), якими виробляється понад 1200 млн. кВтгод електроенергії на рік [1].

Для досягнення конкурентоспроможності ВЕС України необхідне серійне виробництво та підвищення потужності вітротехніки. Сучасна вітротехніка серійного виробництва німецьких, данських та іспанських фірм при правильному проектуванні вітропарків рентабельна в усіх регіонах України, де вона за 25-30 років життєвого циклу 3-4 рази окупить усі витрати на її спорудження. В разі ж налагодження виробництва сучасної вітротехніки в Україні і зниження завдяки цьому її вартості на 25-40%, термін її окупності може зменшитися в 1,5-2 рази.

За використання сучасної вітротехніки європейського зразка на території України можна спорудити парк ВЕС загальною потужністю 1500 ГВт, що у 20–30 разів перевищує потужності Об'єднаної енергетичної системи України. Найбільші ділянки для спорудження ефективних ВЕС маємо на мілководних акваторіях морів, континентального шельфу, заток, лиманів та внутрішніх водойм. Україна – одна із небагатьох країн, що володіє технологією наплавного гідробудівництва у відкритому морі й, з огляду на дефіцит енергоносіїв, в нашій державі цей напрям вітроенергетики необхідно розвивати прискорено.

Третє місце в рейтингу належить енергії довкілля, джерелами якої є тепло атмосферного повітря, води річок, морів, верхнього шару ґрунту та ґрунтові води – річний технічно-досяжний енергетичний потенціал складає 18 ,0 млн. т у. п. або 18,37 % від загального обсягу заміщення. Використання цього потенціалу дозволяє заощадити біля 15,6 млрд. м³. Так, наприклад, за енергетичним потенціалом верхнього шару ґрунту та повітря в Україні лідирують: Донецька, Дніпропетровська та Київська області [4].

Четверте місце рейтингу АДЕ за технічно досяжним потенціалом належить геотермальній тепловій енергетиці –12,24 % від загального обсягу заміщення. На території України (в Криму,

Прикарпатті й Закарпатті, у східних і приморських областях) на глибинах, доступних для буріння свердловин, є багато родовищ зі сприятливими умовами для вилучення геотермальної енергії. За оцінками Інституту технічної теплофізики НАН України, на глибині 2–4 км від поверхні ґрунту є геотермальні ресурси, достатні для рентабельного та повного забезпечення потреб у теплі комунальної галузі України. На глибинах від 4 до 7 км трапляються родовища з параметрами теплоносія, достатніми для спорудження комплексу геотермальних ТЕЦ загальною потужністю 3-4 тис. МВт електричних та до 30 тис. МВт теплових [5].

П'яте місце за технічно досяжним потенціалом в Україні займає сонячна енергетика з показниками потенціалу в 6,12% від загального обсягу заміщення. Середньорічна кількість сумарної енергії сонячного випромінювання, яка надходить щорічно знаходиться в межах від 1 070 кВт·год/м. кв. в північній частині України до 1 400 кВт·год/м. кв. і вище в південних областях. На початок 2020 року загальна потужність об'єктів АДЕ в Україні сягнула 6932 МВт, з яких 4925 МВт припадає на сонячну енергетику, 1170 МВт – на вітроенергетику, 553 МВт – на сонячні станції домогосподарств, 114 МВт – на малу гідроенергетику, 170 МВт – на енергію з біомаси та біогазу [6].

Заключне місце в рейтингу належить малій гідроенергетиці – 3,0 млн. т у. п. Досвід багатьох країн доводить, що використання потенціалу малих річок на малих та мікро-ГЕС допомагає вирішити проблему поліпшення енергопостачання численних споживачів. Найбільш ефективні малі ГЕС, створені на існуючих гідротехнічних спорудах. В Україні налічується понад 63 тис. малих річок. Їх гідроенергетичний потенціал складає 28% від загального технічного потенціалу всіх річок України. На території України незадіяні ресурси гідроенергії менші від ресурсів енергії вітру, але цінні нижчими затратами та можливістю регулювання часу вироблення електроенергії [5].

Наразі мала гідроенергетика України налічує 102 МГЕС із загальною встановленою потужністю близько 80 МВт, якими щорічно виробляється близько 250 млн. кВт·год. Потенційно

мікро-, міні- та малі ГЕС можуть стати потужною основою енергозабезпечення для всіх регіонів Західної України, а для деяких районів Закарпатської та Чернівецької областей – джерелом повного енергозабезпечення [7].

Література:

1. Офіційний сайт Держенергоефективності. URL: <http://saee.gov.ua>
2. Шляхи декарбонізації економіки, пасивні будинки, енергоефективні та «чисті» технології. URL: <http://saee.gov.ua/uk/news/3310>
3. Біоенергетика. URL: <http://saee.gov.ua/ae/bioenergy>
4. Термоенергетика. URL: <http://saee.gov.ua/ae/termo-energy>
5. Коробко Б. Енергетика та сталий розвиток. Інформаційний посібник. Київ : ВЕГО «МАМА-86», 2006. 44 с.
6. Сонячна енергетика. URL: <http://saee.gov.ua/uk/ae/sunenergy>
7. Мала гідроенергетика. URL: <http://saee.gov.ua/ae/hydroenergy>

Бабій В. М.

кандидат економічних наук, доцент

Комунальний заклад вищої освіти

«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Бабій Л. С.

викладач вищої кваліфікації

Вінницький торговельно-економічний коледж

Київського національного торговельно-економічного університету

м. Вінниця, Україна

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДНОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ КРАЇНИ В КРИЗОВИЙ ПЕРІОД

На будь-якій стадії розвитку держави без вироблення стратегії формування грошових фондів бюджетів, а також належного рівня реалізації на практиці розробленої теоретичної бази неможливо цивілізоване ведення соціально-економічного життя на всій території країни. Доходи бюджетів являються фінансовою основою

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«РЕГУЛЮВАННЯ, ЗНАЧЕННЯ
ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ МІЖНАРОДНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА»**

м. Київ, 13 червня 2020 року

Редактор, коректор – А.В. Білий
Технічний редактор, комп'ютерна верстка – О.А. Головка

Видано за авторською редакцією.
Здано в роботу 16.06.2020 р. Підписано до друку 18.06.2020 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Цифровий друк. Ум.-друк. арк. 5,81. Зам. № 1806-74. Тираж 100 прим.
Ціна договірна.
Віддруковано з готового оригінал-макету: ФОП Головка О.А.
Моб.тел: +38 099 414 86 36

Printed in Ukraine